

DJ'S ZIJN ARTIESTEN!

MINISTER ZALM SCHEPT EINDELIJK DUIDELIJKHEID

Op 31 oktober jl. is op de weblog Boek9.nl nog een bericht geplaatst over de fiscale artiestenstatus van DJ's met de strekking dat de eerder ingediende motie van D66 en SP een *pyrrus* overwinning bleek. Enkele uitspraken van Minister Zalm gedaan tijdens het speciale wetgevingsoverleg gaven hier aanleiding toe. In de weken daarna is er het nodige gebeurd. Een kort overzicht.

Wetgevingsoverleg en parlementaire behandeling

De vaste commissie voor Financiën heeft op 23 oktober jl. met Minister Zalm van Financiën overleg gevoerd over het Belastingplan 2007. Kamerlid Ewout Irrgang (SP) heeft tijdens dit overleg aandacht gevraagd voor de diffuse fiscale artiestenstatus van DJ's en voorgesteld DJ's per 1 januari 2007 fiscaal als artiesten aan te merken. In reactie hierop zei Minister Zalm het volgende:

“Er werd mij gevraagd of een DJ een artiest is. Volgens vaste rechtspraak is iemand een artiest als hij voor een publiek optreedt en daarbij een artistieke prestatie levert. Wij denken dat dit ook voor DJ's kan gelden, als hij er tenminste een beetje een leuk nummer van maakt en niet alleen plaatjes opzet. In de meeste gevallen is naar mijn mening de DJ een artiest, tenzij hij niets zegt. Mijn standpunt wordt gevolgd door de Belastingdienst.”

Op verzoek van Ewout Irrgang lichtte Minister Zalm zijn eerdere antwoord verder toe:

“Waarbij ik opmerk dat iemand die alleen maar plaatjes opzet en verder niets zegt, geen DJ is. Dat is een DD, een diskdraaier, geen diskjockey.”

In de ogen van de commissieleden zou Minister Zalm met deze uitspraken voldoende duidelijkheid hebben verschaft over de fiscale artiestenstatus van DJ's. Een stemming over de motie leek niet meer nodig.

Weer terug bij af

Het duurde enige dagen voordat de notulen van het wetgevingsoverleg naar buiten erden gebracht. Toen dat eenmaal gebeurd was, bleek Minister Zalm met zijn uitspraken - tot grote verbazing van de dance industrie - de klok tientallen jaren terug gezet te hebben. De dance sector leek weer terug bij af. Door een arbitrair onderscheid te maken tussen grapjesmakers en plaatjesdraaiers, geeft de Minister impliciet aan radio-DJ's als Edwin Evers en Rob Stenders (fiscaal) artistiek hoger aan te slaan dan dance DJ's als Armin van Buuren en Tiesto. Enige kennis van het hedendaagse vaderlandse uitgaansleven leek de Minister daarbij vreemd.

¹ Bjorn Schipper is advocaat bij Van der Steenhoven Advocaten in Amsterdam.

Kamervragen D66 en SP

Geschrokken van de uitspraken van Minister Zalm en na overleg met vertegenwoordigers uit de dance industrie, hebben de kamerleden Boris van der Ham en Ewout Irrgang aan de Ministers van Financiën en Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) alsnog de volgende vijf – door mij samengevatte - kamervragen gesteld over de fiscale artiestenstatus van DJ's:

- 1) *Heeft de Minister tijdens het wetgevingsoverleg zijn standpunt over het optreden van DJ's en de artistieke prestatie die geleverd moet worden gebaseerd op de toenmalige wetgevingsdefinitie van "artiest" of op voorbeelden uit de rechtspraak?*
- 2) *Is het juist dat bij het bepalen of een DJ een artiest is, uitsluitend een niet-artistiek oordeel nodig is van de Belastingdienst, en niet van de Raad van Cultuur of enig ander deskundig artistiek orgaan? Zo ja, acht de Minister de Belastingdienst dan in artistieke zin voldoende deskundig om zo'n oordeel te vellen tegen de achtergrond van het feit dat voor alle andere financiële overheidsbetrekking met de culturele sector de Raad van Cultuur wordt geraadpleegd?*
- 3) *Is de Minister het met de Belastingdienst eens dat een DJ alleen een artiest is wanneer hij af en toe iets zegt? Zo ja, waarop is dit artistieke oordeel dan gebaseerd en kan de Minister uitleggen of, en waarom in de huidige tijd met de huidige DJ/VJ scene deze definitie nog actueel is?*
- 4) *Hoeveel moet een DJ zeggen om artiest en géén platendraaier genoemd te worden?*
- 5) *Is de Minister bereid om deze kwestie samen met de Minister van OCW nog eens nader te onderzoeken om ervoor te zorgen dat DJ's een gelijkwaardige positie aan andere artiesten krijgen, ongeacht hun artistieke stijl van werk?*

Vanwege het verkiezingsreces heeft beantwoording van deze vragen enige tijd op zich laten wachten.

Antwoorden van de Minister

Op 27 november jl. heeft Minister Zalm de vijf kamervragen van Boris van der Ham en Ewout Irrgang beantwoord². Het komt erop neer dat DJ's vanaf heden fiscaal *zonder meer* als artiesten zijn aan te merken. Ik vat de antwoorden van de Minister samen.

- 1) *Bij de omschrijving van artiesten heeft de Minister tijdens het wetgevingsoverleg verwezen naar bestaande rechtspraak. Bij de beoordeling van de vraag of sprake is van een artiest hechten rechters doorgaans veel waarde aan de maatschappelijke opvattingen en aan het spraakgebruik. Nu het bij het begrip artiest om een dynamisch begrip gaat, kan voldoende rekening gehouden worden met de maatschappelijke ontwikkelingen op het van nature in beweging zijnde artistieke terrein.*
- 2) *Een oordeel van de Raad van Cultuur of enig ander deskundig artistiek orgaan is niet nodig. De belanghebbenden oordelen in eerste instantie zelf of sprake is van een artistieke prestatie voor publiek. De Minister acht de Belastingdienst goed in staat om de rechtsverhouding van*

² Directoraat-Generaal Belastingdienst, brief van Minister Zalm van Financiën van 27 november 2006 aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, kenmerk DGB 2006-05912.

DJ's met hun opdrachtgever te beoordelen, waarbij overigens niet geoordeeld wordt over de (innerlijke) waarde van een artistieke prestatie.

- 3) *De Minister beantwoordt de vragen 3, 4 en 5 gezamenlijk. Ik citeer: "(...) Een specifiek onderzoek naar de positie van DJ's is niet nodig. Een DJ brengt naar eigen artistiek inzicht geselecteerde muziek van (delen van) geluidsdragers in een zelf gekozen volgorde voor een publiek ten gehore, al dan niet onder toevoeging van live-elementen zoals muziekinstrumenten, vocalen en samples. In de rechtspraak wordt bij de beoordeling van de artistieke prestatie veel waarde gehecht aan maatschappelijke opvattingen en spraakgebruik. **Met inachtneming daarvan zijn DJ's op dance-parties, festivals, poppodia en dergelijke optredens thans zonder meer als artiest aan te merken.**"*

Het heeft even geduurd, maar het resultaat mag er wezen. De horloges tussen fiscus en dance industrie kunnen gelijk gezet worden. DJ's zijn fiscaal gezien artiesten!